

Ren elektrisk kjøreglede! – brukererfaringer med elbil i Trondheimsområdet

Lina Hopaneng Ingeborgrud
Stipendiat v/ institutt for tverrfaglige kulturstudier
Senter for Teknologi og Samfunn
NTNU

Idéboks med oppgaven: "Hva kan barn og unge gjøre for å spare energi?"

Kommentar onsdag 12. februar 2014

Elbil skaper hodebry

Elbilen skulle redde klimaet, men er også blitt redningen for avgiftstrøtte bilister.

«Alt som ellers er dyrt eller forbudt, er nå lovlig eller gratis.» Norsk Elbilforening oppsummerer det presist på sine egne nettsider. Svært lave avgifter, fritak for bompenger og gratis ferjer. Hvis vi legger til fri adgang i kollektivfeltene, gratis parkering og lading på det offentliges regning, er vi nær bilistenes paradiset. De mange fordelene har ført til at Norge ligger i verdensstoppen i elbilbruk. Spørsmålet er hvor lenge dette paradiset får vare.

Alle vil vi elbilen vel, og satsingen er en del av klimaforliket. Men tid og penger spart motiverer nok ferske elbilister vel så mye som miljøengasjementet. Salgstallene viser også at de mange fordelene er viktige

ARBEIDSPARKERING: Elbilen er blitt manges kjøretøy til jobb. I Elgeseter gate har en rekke elbil-bilster oppdagat at det ikke er noen form for tidsbegrensning på parkeringen. FOTO: NILS H. TOLNES

- Gratis parkering på kommunale p-plasser.
- Gratis passering i alle landets bomstasjoner og fritak for rushtidsavgift.
- Fri adgang til å kjøre i kollektivfeltet.
- Årsavgiften er kun 420 kr (i 2014).
- Gratis lading på de fleste offentlige ladestasjoner.
- Kjøp av elbil er fritatt for engangsavgift og merverdiavgift.
- 50% rabatt på firmabilbeskatningen.
- Gratis transport av elbilen på riksveiferger (men fører må betale).
- Strømkostnaden er 15-20 øre pr kilometer. En elektrisk motor har langt færre bevegelige deler og trenger langt mindre kostbart vedlikehold.

Tekno-økonomiske faktorer + **kjørepraksis og symbolske verdier**

Spørsmål

- Hvilke erfaringer hadde elbilbrukerne?
- Hvilke roller spiller insentivene?
- På hvilke måter er elbilen stabilisert/ikke-stabilisert som en del av komfortkulturen?

Teorier

- SCOT – social construction of technology
- Domestiseringsteori
- Samproduksjon

Elbilister

”Navn”	Alder	Arbeid	Barn	Biltype	Bil(er)
Elin	34	Helsesektoren	3	I-Miev + bensinbil	2
Eirin	40	Forsker	2	Nissan Leaf	1
Erna	44	Forsker	3	Nissan Leaf + bensinbil	2
Einar	44	Selvstendig næringsdrivende	2	Nissan Leaf + bensinbil	2
Ella	44	Konsulent	2	Nissan Leaf + bensinbil	2
Espen	46	Forsker	3	Nissan Leaf + bensinbil	2
Even	52	Konsulent	-	Nissan Leaf	1
Ellinor	54	Miljøteknologi	2	Buddy og dieselbil	2

Bensinbilister

”Navn”	Alder	Arbeid	Barn	Biltype	Bil(er)
Bendik	26	Masterstudent	0	Diesel	1
Beate	27	Masterstudent	0	Bensin	1
Bjarte	30	Masterstudent	3	Bensin	1
Berit	40	Konsulent	3	Diesel	1
Bente	40	Pedagogisk leder	2	Bensin	1
Birger	47	Konsulent	2	Bensin	1
Bodil	60	Kontorsjef	2	Bensin	2

Funn 1: «Konflikt mellom holdning og handling»

“Jeg synes det er interessant at jeg er miljøbevisst, samtidig som jeg bruker (bensin)bilen til en del unødvendige ting, som korte turer. Jeg veit det er dumt, men jeg gjør det allikevel”

“Beate”

“Du veit det er forskjell på å være for miljøvern i et makroperspektiv og å gjøre individuelle tilpasninger på mikronivå. Da må jeg gå på akkord med meg selv, kontra det å være positiv til miljøvern i et stort perspektiv”

“Bjarte”

Funn 2: «Elbiler er mer komfortable enn bensinbiler»

*“Elbilen min er rask og solid, med veldig gode kjøreegenskaper”
“Ella”*

*”Jeg kjører med bedre samvittighet. Det føles mindre forurensende å kjøre elbil enn bensinbil, og det er veldig viktig for meg»
”Eirin”*

*“Jeg er glad jeg slipper å dra innom bensinstasjonen for å fylle bensin. Elbil er enklere for meg, jeg synes det er mer komfortabelt enn bensinbil”
“Einar”*

Funn 3: «Økonomiske insentiver er av relativ betydning»

“Når du først har ventet deg til å ha elbil, tror jeg ikke insentivene er så viktige lenger. Men for en førstegangskjøper spiller de en viktig rolle – det blir mindre økonomisk risiko”

“Ella”

«En teknologi vil stabiliseres når alle er enige om at problemer knyttet til teknologien er løst»

(Bijker og Pinch: STS-forskere som undersøker teknologiske endringer)

Funn 4: Hurtiglading er ikke stabilisert

«Vi bruker aldri sånn hurtiglading, vi. Vi får det til selv»

«Ella»

«Det er urealistisk å kjøre en Nissan Leaf fra Trondheim til Oslo. Du kan ikke kjøre i to timer, lade, kjøre i to timer til, lade igjen osv»

«Espen»

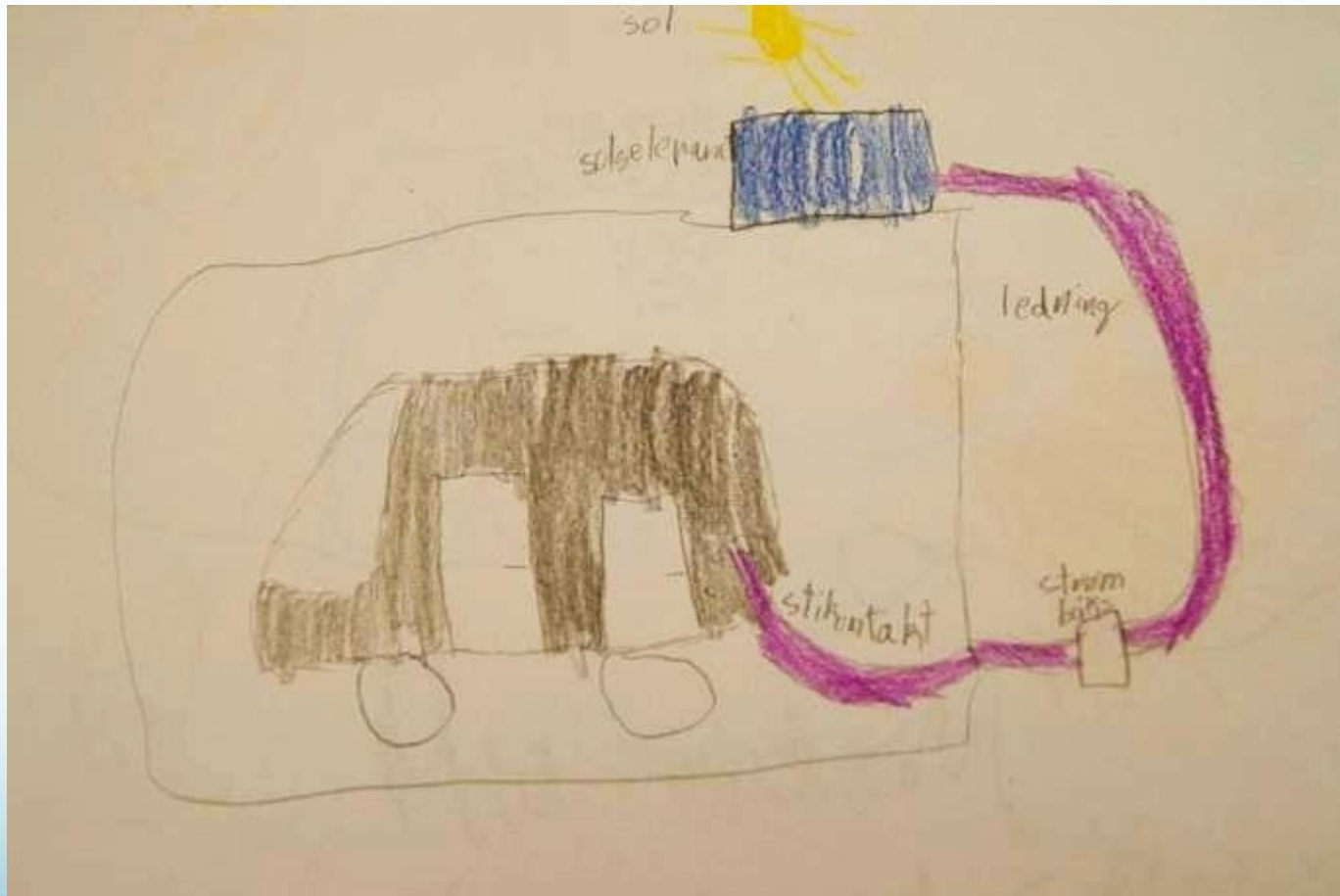
«Da jeg kjøpte elbilen fikk jeg høre at jeg helst ikke burde hurtiglade den mer enn én gang i døgnet, på grunn av batterislitasje. Dessuten synes jeg det er unødvendig mye penger, når jeg kan lade gratis på jobben»

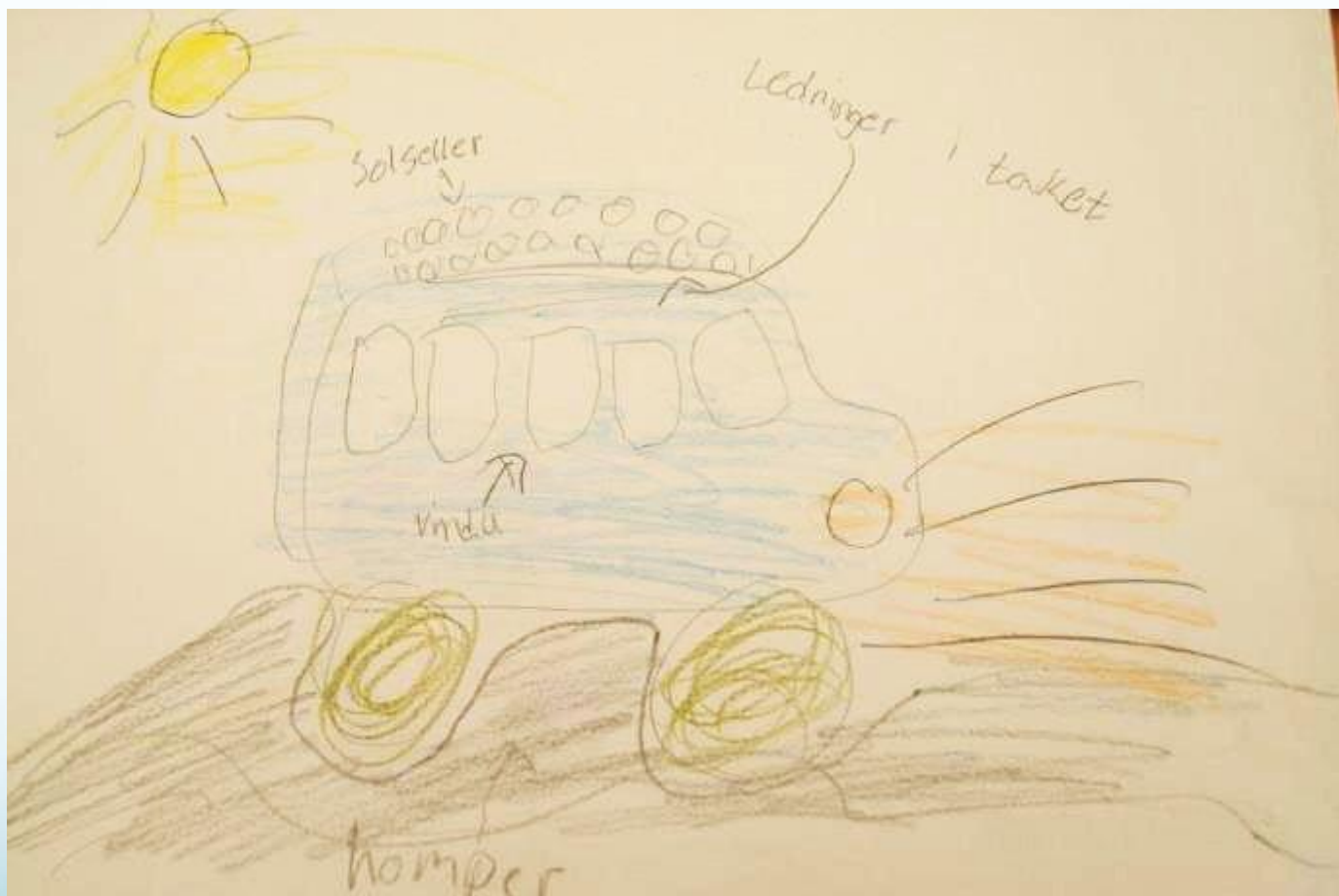
«Eirin»

Oppsummering

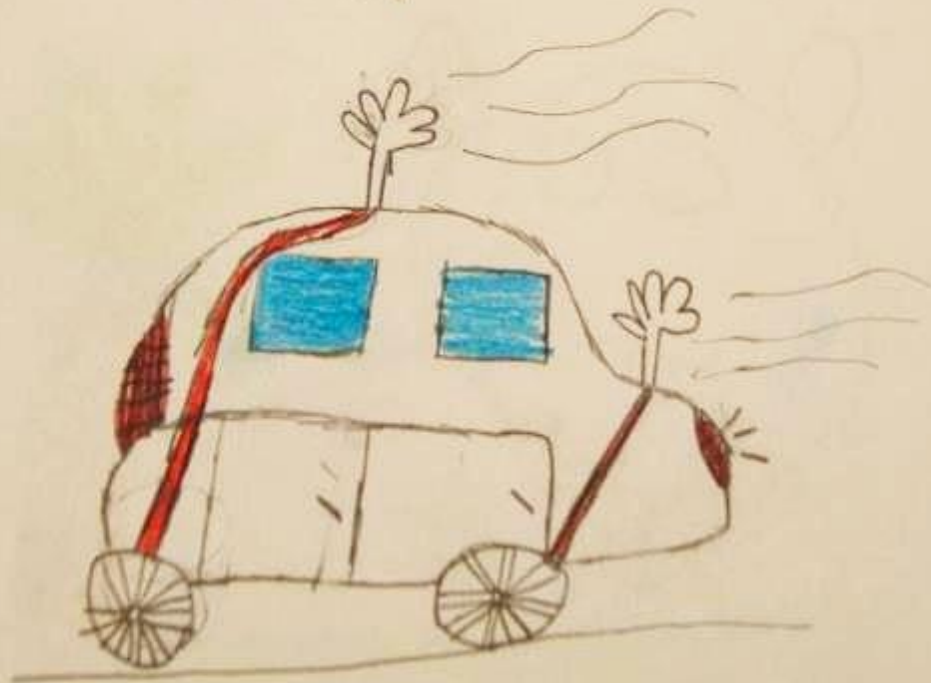
- Elbilen er på vei mot en stabilisering i komfortkulturen
- Incentivene var av relativ betydning, og viktige som en miljøsertifisering av elbilen
- Kombinasjonen av sterke politiske incentiver, miljøbekymring blant bilistene og (teknisk og symbolsk) kjørekomfort skapte den rene elektriske kjøregleden

Hva sier framtiden?

Hjulene snurver rundt imens
bilen kjører som danner
strøm til finmøllene på
taket og drar bilen
framover.

BREV

- «Bringing environmental knowledge into action»
- 3 år, Norges Forskningsråd
- Hvordan brukes klimakunnskap i Norske kommuner som deltar i Framtidens byer?

Jeg møtte en kjendis

